

Nr 67.

Ankom till riksdagens kansli den 28 april 1925 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under andra huvudtiteln gjorda framställningar angående anslag dels till hyra m. m. för uppfostringsanstalt för minderåriga kvinnliga förbrytare, dels ock till bespisning och beklädnad m. m. åt elever vid dylik anstalt. (3:e avd.)

Uti den till riksdagen den 2 januari 1925 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1925—1926 har Kungl. Maj:t under andra huvudtiteln (punkterna 38 och 39) föreslagit riksdagen att för sagda budgetår anvisa

dels till hyresersättning för anstalt, där minderåriga kvinnliga förbrytare, vilka enligt domstols förordnande skola insättas i allmän uppfostringsanstalt, mottagas till uppfostran, ävensom till gottgörelse för bränsle, belysning, inventarier m. m. vid anstalten samt bidrag till avlöning åt personal för anstaltens skötsel ett extra anslag å 49,800 kronor;

dels ock till gottgörande av bespisning, beklädnad, läkar- och sjukvård åt minderåriga kvinnliga förbrytare, vilka enligt domstols förordnande mottagits vid allmän uppfostringsanstalt, ävensom utrustning vid elevs utskrivning från anstalten m. m. ett extra förslagsanslag å 35,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 58—63 i det vid statsverkspropositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över justitiedepartementensärenden den 2 januari 1925.

För vårdandet av minderåriga kvinnliga förbrytare, om vilka domstol förordnat, att de skola insättas i allmän uppfostringsanstalt, finnes ej inrättad någon statsanstalt, utan har staten träffat avtal med svenska diakonissällskapet, varigenom detta förbundit sig mottaga sådana minderåriga i hem, som för ändamålet anordnats av den från sällskapet ledda diakonissanstalten i Stockholm. Dylika hem finnas för närvarande till ett antal av fyra, anordnade å egendomen Viebäck i Almesåkra socken av Jönköpings län. Hemmen rymma de två äldsta vartdera 12 och de två yngsta vartdera 18 elever eller sålunda sammanlagt 60 elever. Till uppförande av det sista, fjärde hemmet, har Kungl. Maj:t, på framställning av diakonissällskapets styrelse och efter det 1918 och 1919 års lagtima riksdagar beviljat erforderliga medel, mot viss säkerhet lämnat sällskapet lån å tillhoppa 220,000 kronor. Beträffande det hyresbelopp, som må utgå till detta fjärde hem, bestämde

Kungl. Maj:t genom beslut den 14 augusti 1920, i anslutning till de grunder, som i sådant avseende delgivits 1918 års lagtima riksdag, att årliga hyran skulle, räknat från och med den dag, då byggnaden till nämnda hem efter vederbörlig avsyning tagits i bruk för ändamålet, utgöra ett belopp motsvarande den ränta diakonissanstalten från sistnämnda dag hade att erlagga å den summa, vartill anläggningskostnaden, däri inräknad ränta å de under byggnadstiden upplånade medel, visat sig uppgå, och därutöver två procent å berörda anläggningskostnad; och skulle detta hyresbelopp framdeles på framställning av diakonissanstalten fixeras av Kungl. Maj:t. Dylik framställning gjordes sedermera av anstalten i skrivelse den 28 oktober 1921. Enligt i skrivelsen meddelade upplysningar och därvid fogade verifikationer hade anläggningskostnaden — inbegripet ränta å de från staten upplånade byggnadsmedlen till och med den 5 januari 1920, då hemmet, som redan förut hade börjat tagas i användning, avsynats — uppgått tillhoppa till 211,781 kronor 67 öre. I överensstämmelse härmed fastställde Kungl. Maj:t den 16 december 1921 den årliga hyran för det fjärde hemmet till 15,880 kronor.

Den 8 december 1922 fastställde Kungl. Maj:t ny överenskommelse mellan staten och diakonissanstalten rörande hemmen å Viebäck att från och med den 1 januari 1923 gälla, liksom tidigare avtal i förevarande ämne, tillsvidare och intill två år efter skedd uppsägning.

Till bestridande av den gottgörelse, som diakonissanstalten enligt mellan denna och staten träffade överenskommelser berättigas att uppbära för de utgifter, den får vidkännas på grund av sina förutnämnda åtaganden, hava under de senare åren beviljats tvenne extra anslag, nämligen ett begränsat anslag till hyra för uppfostringsanstalt m. m. — i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 54,400 kronor — och ett förslagsanslag till elevens bespisning och beklädnad m. m., vilket sistnämnda anslag för innevarande budgetår uppgår till samma belopp som det nu äskade.

Den föreslagna nedsättningen av anslaget till hyra för uppfostringsanstalt m. m. är föranledd av Kungl. Maj:ts, av riksdagen numera godkända förslag, att ett av hemmen vid anstalten skulle överlämnas för användning såsom skyddshem enligt lagen om samhällets barnavård den 6 juni 1924 (nr 361).

Utskottet, som icke funnit skäl till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må för budgetåret 1925—1926 anvisa,

a) till hyresersättning för anstalt, där minderåriga kvinnliga förbrytare, vilka enligt domstols förordnande skola insättas i allmän uppfostringsanstalt, mottagas till uppfostran, ävensom till gottgörelse för bränsle, belysning, inventarier m. m. vid anstalten samt bidrag till avlöning åt personal för anstaltens skötsel ett extra anslag å 49,800 kronor; samt

b) till gottgörande av bespisning, beklädnad, läkar- och sjukvård åt minderåriga kvinnliga förbrytare, vilka enligt domstols förordnande mottagits vid allmän uppfostringsanstalt, ävensom utrustning vid elevs utskrivning från anstalten m. m. ett extra förslagsanslag å 35,000 kronor.

Stockholm den 28 april 1925.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtande nr 64.